

ಆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದು. ಅದರಂತೆ ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿ ಬೇಗ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಮೈಸೂರು ನಗರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಅಶಾಂತಿ ಆದೀತು. ಅದಾದ ರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ.

Mr. SPEAKER—In consultation with the leader of the House time had to be fixed and the subject has to be discussed in the Business Advisory Committee. That matter is in my mind. I want to take a decision in the matter soon.

Budget Estimates for 1978-1979,

Demands for Grants.

Demands Nos. 1,3,55 and 33.

SRI K. H. RANGANATH (Minister for Agriculture and Parliamentary Affairs).—

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 19,78,20,000 inclusive of the sum granted ‘on account, be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of Demand No: 1 ‘Agriculture (Excluding Horticulture and Drought Prone Areas Programme).”

Sir on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 9,45,94,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of Demand No. 3 “Soil and Water Conservation.”

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 80,81,000 inclusive of the sum granted on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of Demand No. 33 “State Legislatures.”

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 56,90,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of Demand No. 35 “Elections.”

The question was proposed

† SRI M. V. RAJASHEKHARAN (Uttarahalli).— Mr. Speaker Sir, I rise to oppose this demand. While doing so, I will speak with great anguish and pride. I would like to say that this Government has treated this vital sector with very little attention. Not only the entire department has been treated with little attention, but also the farming community by the Ministry of Agriculture. I sympathise with Sri K. H. Ranganath. I am glad that a farmer himself holding this portfolio. But he has been a silent spectator with regard to what is going on in the Cabinet. He has failed to get more funds to this vital sector. I would like to give these figures which have been given by them that out of 380 crores we are going to grant them only 17 or 18 crores. I am really pained to hear this. When the farming community as a whole in this State are contributing to the State Exchequer to the tune of 60 percent what are the facilities and inputs the Government is providing them? I am sorry to say that this Government has completely neglected the farming community in the State. I said in the beginning that I am speaking with pride. I am here representing 80 percent of the people who are toiling day in and day out to supply their produce to the entire population of our State. I am really sorry to say that proper attention has not been given to the problems of our farmers in the State. I would like to deal one after the other. Though the farming community has got all the courage and ability to produce more, they could not do it. Their growth rate has been hampered because of the treatment given by the Government. The way in which they are being treated by the Government has come in their production growth. Their problems have not been tackled properly. This is not my own opinion; this is the opinion expressed by world experts. If the opportunity is given to the Indian farmer, he will produce much more than what is being produced in Western countries. Hon'ble Minister himself knows Mr. Galbraith and Chester Bowls who were our Ambassadors and great economists, who have expressed their opinion and said that the Indian farmer is one of the best farmers in the whole world. Only thing is, he has to be provided with the required facilities and requirements necessary for him. He has to be provided with the inputs and other infra-structural facilities which includes marketing storage and other things and if that opportunity is given he can produce much more than any other farmer in this world. The Minister himself knows that he has proved himself second to none in the world during these few years and our farmers have really created history particularly for the last 10 years.

If you want to take up the world economic picture and agricultural production, wherever the Government has given better facilities and treated the farmers in a better way those countries are proposing I would like to quote the example of United States of America and other Western countries where the farmers are given highest considerations. That is why they are prospering. The r GNP is the highest in the world. The same in the case of Japan. In Japan farmer is given the highest consideration and he gets a 200 per cent more than the international ruling price. Why can't our Government also give the same to our farmers? If they want to encourage the farmers, they have to come forward to give such a treatment. In Japan they know that if they don't give preference to farmers, a day may come to go in for import of foodgrains in their country. That is why they are giving so much importance to the agriculture. In our country also, if the same situation continues, our agriculture will not prosper. Wherever the farmers got better deal from the Government, those States are prospering. Take for example our own Punjab and Haryana States. These are the two States where the farmers have been able to influence the Government and as a result of which, we see the prosperity of the State. Why not the same thing happen in our State also? I really sympathise with the Hon'ble Minister. Though he is a farmer by himself and though he knows the problems of the farmer he is not able to assert and put it in a way which would benefit the farmers. I know there are certain constraints. I only request him to come out with those constraints and do needful in favour of farmers who are 85 percent of our population.

Another point which I am very sorry to make is this. Today, the agricultural sector is not given any incentives, whereas, industrial sector is given all the incentives, encouragement and support by the Government. Is it because industrial sector is organised and agricultural sector is not organised? Is it because industrial sector people are educated and agricultural sector people are un-educated? Is it because agricultural sector people lack in politics and are living hundreds of miles away from cities in interior places? He has not been able to influence the legislators who are supposed to represent them. Even the legislators have failed in their duty to work for the cause of agriculturists. I am really very sorry to make this statement. Whenever we try to represent the grievances of people we forgot the interest of these people.

MR. CHAIRMAN (SRI G.P. VADEY RAJ) in the Chair

Now this is the situation. Unless we change this attitude, I warn this Government that a time may come when farmers would not be interested to toil in their lands and will think of coming to Bangalore

City and may intend to stay in some posh localities with whatever earnings they get. They would feel here that they are happy. Even if you compare a Panwala or Beedishop keeper, what is his income? He is far better than a farmer in the village who is toiling in the village. The other day, the Hon. Member Sri Armugam was giving details about worker in the public sector industry. He has quoted the minimum wage in factory. The minimum wage in a public sector industry in Bangalore is nearly 550-600 rupees per month. I would like to ask a question to the Minister whether the farmer is able to get even Rs. 500 net income per month? Similarly, what is a driver gets? And Sir you are one of the Directors of a Nationalised Bank. Tell me how much an Attender gets in a Bank. He gets nearly 600-800 rupees per month. I would like to ask the Hon. Minister which farmer is able to get so much per month. This is the sorrowful affair we see in this country. All of us talk about farmer; all of us want to do something to the farmer. The Government is very anxious; the Planning Commission is very anxious; the Hon. Minister is very anxious; the Hon. Chief Minister is very anxious but yet the fate of the farmer is where they are. The farmer is the poorest man in the village. His earning is only Rs 20 per month. How can you expect a poor man to survive? I would request the Government to give its attention to solve some of these problems of the farmers. Then I would like to make a few suggestions to the Government before I finish the general talk. The Government should give its proper attention to this sector. Most of the people who are now toiling in their fields may not do that for ever. I suggest that a State Level Committee be constituted with the Hon. Chief Minister as the Chairman and the Ministers for Agriculture, Rural Development and Co-operation as the Vice Chairman and other concerned Officers as Members so that they may meet once in a month and take stock of the problems of the farmers and try to do what best they can to solve their problems within the shortest possible time. They can give solutions to the various problems that the farmer is facing. It would enable them to give some incentives to the farmers. I hope the Hon. Minister for Agriculture who has got lot of influence over the Hon. Chief Minister and who is a very dear and near friend of the Hon. Chief Minister would be able to exercise his influence and get this done.

Coming to the other issues which are the components of the integrated development of agriculture, I would like to say that the farmer is facing so many hardships. The nature is against him. The people as a lot, I am sorry to say they are also against him in the sense the privileged classes who are living in the towns, they are the ones who are exploiting him, very much. Every day and night he is being exploited at every point,

Coming to the various other institutions which the Government has created to help the farmers, I want to know what are they doing? They have become the most exploiting class to-day in this country. I will quote with examples as to how each one of them is trying to exploit the farmers. They can exploit the farmers because they are ignorant, and illiterate. I am not talking about affluent farmers. They are very marginal percentage but I am speaking about the majority of the farmers who are illiterates. I am speaking on behalf of them and what are you going to do to solve their problems? What is that the various institutions are doing? They are every day in and day out exploiting the farmers. Co-operative Banks, Commercial Banks and other institutions—every one of them is to-day exploiting the farmers.

Coming to the credit part of it which is most important and the area in which he has to get all the support, I would like the Hon. Minister to consider what is happening to-day. To-day, whenever the farmer needs credit, he does not get in time. Whenever he applies either to the Co-operative Bank or to the Commercial Bank or to the Farmers Service Society, he will not get it in time. The procedures and rules would come in the way. He has to produce so many records. Can't this Government put those rules and regulations aside and say that these are simple things that the farmer should do. They can certainly simplify these rules and regulations. When Mr. Naser took over the reigns in Egypt, he saw lots of farmers were indebted and all their properties were almost given for auction. He called the Officers and asked them why has it happened. The Officers said—You have to collect from them; there is no other way out. Then, he collected all the details from them and found that if a farmer had taken Rs. 1000, the total due was between Rs. 10,000–15,000 after calculating interest, penal interest etc., What the President Naser did at that time? He passed the regulation telling that whenever the farmer applies for a particular loan, that should be given within a week's time and that was made the law of the country. Why not this Government could do it? I would see a bit of Mr. Naser in Mr. K.H. Ranganath and I hope he would do it.

I think the Hon. Minister also knows how different agencies are trying to put hurdles in the way of giving immediate credit. I understand the State demand to-day is to the tune of Rs. 300 Crores; but I would like how much credit has been now actually provided and how much credit was made available last year. According to my figures, I understand, last year, they were hardly able to give 30–40% of their requirements.

ಶ್ರೀ ಮಕ್ಕೂರ್ ಆನಂದರಾವ್.— ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ್.— ಈಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಆನಂದ ರಾಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರ್ ಆನಂದರಾವ್.— ತಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಆಷ್ಟೇ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ್.— ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

My friend Sri Sayank is really happy about it. I would like to know how far you are going to see that both the Commercial Banks and the Co-operative Societies would be able to take care of the needs of the farmers. Even I understand the Farmer's Service Societies for which the Government has taken action to encourage, have not been able to provide the required facilities to the farmers, for the last one or two years. What is it that the Government is going to do; I would like to know from the Hon. Minister? How best he will be able to streamline the procedures. Let not the farmer go from post to pillar or pillar to post. We have to see that his time is not being wasted. Let the Minister consider as to how best these procedures would be simplified.

I hope the Government will consider my suggestion.

Again the Production Loan is the one which has to be given in time. This is a sowing season. If the farmer applies for this loan i.e., short term or long term or medium term, it has to be provided immediately. It should be given when it is required. Suppose if it is given after that period, is over then, it is going to be misused. This point, I hope, the Government will bear in mind.

As regards this Produce Loan, I would like to say something. To-day, unfortunately, the situation is like this. The businessman can take his produce and he can keep it in his godown. The businessman can pledge it and get nearly 70-80% of the money but the poor farmer has no right to do that, i.e., not to that extent. Even if he wants to keep the produce with him, where are godowns and warehousing facilities? They don't have warehousing facilities to-day. What is the arrangement that this Government is going to make to provide warehousing facilities to the farmers? The farmer works hard and produces. The other things, you have to take care. It is not just the production of food crops or the production of oil seeds. You have to provide other infrastructural facilities like godown and other facilities so that he will be able to get back money which he requires by pledging his produce and when the market is stabilised, he can sell it for good prices.

I hope the Government will give necessary attention and see that all these infrastructural arrangements are given to farmers as early as possible.

2-30 P.M.

Sir, in our State, the seed production has assumed great role and particularly in the field of Varalaxmi seeds and other seeds. We are in a position to export to other State also. But what is the protection given by this Government to the seed producers. Sir, as you know, seed production is a highly technical thing and sometimes he would not be able to reckon what he has invested. Here I would like to make a suggestion to the Government to introduce immediately the Crop Insurance Scheme as far as the seed production of farmers are concerned. I will deal with the General Insurance as far as their production is concerned. Here as far as the seed production is concerned I request the Hon'ble Minister and his Government to see that Crop Insurance in seed production is brought as early as possible. Sir, I was telling our farmers are really good and they are second to none in this world. But, unfortunately their requirements and so many other facilities particularly dry farmers. I can understand irrigated farmers where Government has created certain facilities, where Government has assured water supply for irrigation, but in the dry area, the farmers are struggling hard and whatever little investment they have made, they have not been able to get back. Now, I would like to know from the Government what is the scheme chalked out by them to help these dry farmers.

Sir, in this State, soil conservation has been taken up on a very big scale which is going to help the dry farmers directly or indirectly. Sir, the Director of Agriculture has taken up one of the best programmes on a very big scale in all the Districts and Taluks. While giving all the appreciation to the Department, I am sorry to state that there are certain instances of misuse of funds. Whether the Hon'ble Minister knows it or not, I do not know I read it sometime back that there was misuse of funds to the tune of Rs. 4 crores in Gulbarga District. I would like to know from the Hon'ble Minister and this Government, what is the action taken in this behalf and request that they should see that such things do not occur in future. If you want details about this, I am prepared to give. Sir, why I am stressing this point is, whatever the money which is going to be spent on soil conservation is going to be collected from the farmers in the form of land revenue. Therefore, I would request that this department and the Government should be more vigilant. So, I would suggest, let there be a Vigilance Cell wherever you have soil conservation pro-

grammee and let the officers conduct surprise check and find out what is happening so that money is saved to the Government and poor farmers are also saved from extra taxes.

Sir, coming to the water use of course, the irrigated farmers they are in a very better position. Sir, I would like to suggest to the Government to introduce new technique in water management. We should also initiate certain steps in command areas. I would like to see that water management is popularised by the Government, otherwise, we would be losing water because of evaporation. I hope this Government will see that proper machinery is created in the matter of management of water by the farmers.

Sir, coming to the price support, the entire future of the farmers in this State as well as of this country is dependent upon this price support which the farmers would be able to get. What is happening now? On the other day, when I was speaking on the sugarcane, I could not give all the figures and I was asked by the Hon'ble Speaker to quote the figures while speaking on agricultural demand. Now, Sir, I would like to quote some of the figures which I have been able to get from some of the experts how much would it cost to produce one quintal of foodgrains.

Paddy	...	Rs. 91-25	ps. per quintal
Irrigated	...	Rs. 90-16	ps. do
Rainfed			
Ragi	...	Rs. 90-00	do
Irrigated			
Wheat	...	Rs. 107-37	do
Jowar	...	Rs. 140-96	do
Maize	...	Rs. 85-56	do
Bazra	...	Rs. 94-25	do
Cotton	...	Rs. 344-00	do
Groundnut	...	Rs. 145-00	do
Sugarcane	...	Rs. 159-00	do

These figures were worked out by some of the experts. I also discussed this with the Planning Secretary and also with Economic Adviser Dr. Nanjundappa. He also agreed with me that cost of production is already being calculated and the department is taking necessary steps to protect the prices. If you compare these figures, you will find how the poor farmer is not able to get his money back which he has invested. I would like to know what steps Government is going to take to safeguard the interests of these poor farmers. Of course, wheat farmers they are able to get good profits and build institutions. Then, Jute farmers are also getting a lot of money in this country. What about Ragi in this country? It is a poor man's

food jowar, it is also poor man's food. They have no lobby at the State level or at the National Government level or even in the State Legislature, with the result, they are not getting proper price.

So, they get two-thirds of their actual investment per quintal. Would this Government and the Hon. Minister sit assilent spectators? In every progressive country today the price is a deciding factor about the future of that country. The prices of agricultural commodities are important because the entire nation's progress depends upon them. Even for industry, agriculture has to give support. If these people are not given a better deal in the matter of prices, what is it that this Government can do which claims to represent the rural people? This Govt. has completely failed to give protection to the rural people, particularly the farmers. So, price stabilisation is one of the most important and crucial factors for agricultural development not only in this State but in the whole of the country. I am glad that the Chief Minister the other day took a firm stand in the Southern Chief Minister's Conference and asserted that we should get better price for paddy. Now it is within his power to give a better price for ragi and jowar. Our Hon. Minister for Agriculture should pursue the matter with the Chief Minister. These are the two crops grown by poor people. The major portion of ragi is produced by the poor farmers who have got one or two acres. The affluent farmers are not growing ragi. They will go in for irrigated cash crops like sugarcane, groundnut and cotton. How can we expect the poor farmers who have got one or two acres and who are not in a position to get credit to impost more? So, I would request this Government to see that better prices are given to ragi and jowar. It is here that the Government has to give support price so that he will be able to get a little more than what he has invested.

While speaking about price support, I am aware that my hon. Friends Sri Shamanna and others who are elected from Bangalore will bring in the question of consumers' interest. They are very much concerned about the issue price to the consumers. Let them not forget that the city people have to depend upon the prosperity of the farmers in the villages. In order to protect nearly 20% of the population who are living in the cities we are sacrificing the interest of 80% of the people living in villages who are toiling day in and day out. I agree that the consumers should get a better minimum price; at the same time let the interests of the producer be not sacrificed. Today there is a big difference between the procurement price and the issue price. As far as paddy is concerned, nearly 50-60% is taken away by various margins by the middlemen. Why should the Govt. allow this and why should they not stop this? Here I would request the Government to give more attention to narrow down this gap so that the

producer gets a better price and the consumer also gets a price which he will be able to pay. I know that the price fixation policy is not simple as that, but the Govt. has to make an important decision to protect the interests of the farmers. One of the crucial factors about the prosperity of the farmers depend upon the type of protection the Govt. give to them as far as the prices for the commodities they produced are concerned.

Though our Hon. Minister for Agriculture is not directly concerned with land reforms, this has got a definite bearing with regard to production. While appreciating all the steps they have taken in this respect, they have failed to understand land reforms in the totality of the picture, and that is way they call it is agrarian reforms. I congratulate the Government for whatever they have done for implementing land reforms in this State. They have marched one step forward more than other States but it is not enough. They have to go ahead; they have to take other steps like providing credit facilities to these poor people. What about providing irrigational facilities to the farmers who have been benefited under land reforms, what about providing marketing facilities, godowns and other facilities? Their job does not end with distribution of lands but they have to provide all these facilities. If they are not given, land reforms will become a failure. Why everywhere people are talking of land reforms it is because land area is limited. We cannot encroach upon forest wealth. As it is, today our forest wealth is below the all-India average. So, we cannot clear forest and start distributing lands. So, the only thing that we have to do is to give necessary facilities to whatever land area is available so that the agriculturists will be able to produce more. Our scientists have done very well. I must congratulate our State scientists who have done very well in the matter of producing higher yields. The poor man's crops viz. ragi and jowar have got the highest genetic value. There is good potential to grow but they have to be provided with all facilities. Our scientists have to be given all the necessary support and help. Let them not rest content with the fact that they have distributed lands and that therefore their responsibility is over. It is not like that. Taiwan and Japan are supposed to be the countries which have land reforms in a most efficacious manner. In the communist countries, since they are having State Farms there is no question of any private man doing farming there. In Japan and Taiwan they have done extremely well. Though our Govt. can pat their backs for introducing land reforms, they must realise that they have not fulfilled their duty of providing other facilities to the agriculturists.

With regard to land consolidation, what is it that the Government has done. People have got half an acre here and quarter acre there. They have to see that wherever possible law is brought into act on immediately in this behalf and all facilities are provided to them.

Coming to the marketing, I do not want to go into the details, the Hon. Minister knows well that marketing facilities are poor not only in our State but in the whole country excepting Haryana and Punjab. Marketing is a crucial thing as far as better price is concerned. I will quote my own example to show how much I lost due to lack of marketing. I am trying to illustrate my own case because I was able to grow vegetables in my own garden. I got some very good yield because of seeds I got from one of the research stations I got brinjal seeds, purple colour, and I got very good yield and one of the best yields I should say anywhere. When I took it to market I was able to get only the cost of what I had paid for transportation from my own village to the city market. I decided, let me not go into this business. It is the same case with all farmers because we do not have proper marketing facilities. I request the Government to give highest priority for marketing facilities. The Hon. Minister knows that we have got very old traditional marketing facility in the State. Unfortunately we have neglected it. We used to have weekly shandies. Why not we make it more effective with new techniques given to them - I feel in our country we have great potential if these marketing facilities are organised and benefit given to the farming community.

I would like to deal with agriculture administration. I know in our State for the last two or three years administration has greatly improved and the people who have been working in the department have good promotions and good grades. But that is not enough. As I was telling in the beginning the entire department and the entire ministry and the farming community, all the three responsible for the total evolution of agriculture in the country, is treated as second grade. This is where I want the Minister to give a little attention. There was a talk sometime back that there should be an All-India Agriculture Service, Through the Agriculture Minister I appeal to the Chief Minister that at the Chief Ministers Conference he should take up the question and press that there should be an All India Agriculture Service because these officers who work in the sun and rain, day and night, should be given proper encouragement and incentive: I hope the Hon. Minister will take initiative and see that all the Southern States Chief Ministers under the leadership of our present Chief Minister would exercise influence over the Government

of India and create All-India Agriculture Service. If it is delayed, let there be a All-Karnataka Agriculture Service created so that we can give the needed support to the officers who are involved in developmental activities. We invest money, we give increments, fat salary to those who do not produce. But, here is the department who are fully engaged in production. That is why I request the Hon. Minister to give a little more attention because whatever we invest in this department is going to come back with nearly 150 to 200 times more. This is the area where regeneration takes place regeneration of investment. I request the Government to give more attention to this.

I have no quarrel with I.A.S. Officers. I know they are brilliant people in the country; they are intelligent they know how to act at times. But you should not put them in the technical fields, I have respect for the present Agriculture Secretary. I am not taking the names of individuals. I am speaking of policy. I have great respect for the present IAS Officers because they are the cream of our intelligentsia they come through competitive examinations, I do not want to go into the merits or demerits of that class of people. They come from competitive examinations and they take decisions at times when needed. But I would suggest that wherever technical departments are concerned, let technical persons be put as Secretaries because they will be in a position to keep the minister well informed because minister is not expected to know all the things. He knows how best a thing can be got and how a decision be taken clearly.

SRI K. H. RANGANATH.—Except at Vidhana Soudha, others in the department are agriculture experts.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—You are supposed to take care of our interest. I can understand the Chief Minister telling and other ministers telling. But, you being the Minister for Agriculture, you are supposed to safeguard our interest, whether they are officers, whether they are farmers or whether they are scientists because it is your responsibility to see that their rights and interests are protected so that the farmer can get a better deal. I would like to make a suggestion that you take a Joint Secretary or Additional Secretary from the Department of Agriculture so that he will be able to guide the things. I would like the Agriculture Secretary to be from the department but since there are some problems, let atleast the Additional Secretary be from the Department. let the Deputy Secretary be from the Department so that they can guide. These are my suggestions as far as administration is concerned

Coming to the research and University of Agriculture Sciences. I will be failing in my duty if I do not speak. I am happy that our university has contributed to the growth of agriculture in the State. Today we have to see what are the problems which are being faced at the local level and our entire research should be problem oriented. I am pleading that you should provide more and more money for research because it is here our future depends. There are so many problems in the harvesting and there are problems after the harvesting is done. What is it we have done as far as this is concerned? Here we have to provide more money and the scientists should be encouraged to see that they give the benefit to the farmers. We have some of the best scientists in the State. I request the Hon'ble Minister to see that more money is provided to the Agricultural University so that the scientists can be encouraged to take up more research work.

3-00 P. M.

Sir, rural development has become a word of 'mantra' both with this Government and the Central Government, and probably the Governments to come in future will also follow this. But to implement rural development plans effectively, have we given our Universities the necessary funds to train people to work in rural areas? We will give all the support to the University to see that the rural development is made part and parcel of their curriculum. This is most important. I know that this University came into being and established on the model of Land Grant Colleges in the United States of America. In the Land Grant Colleges in U.S.A., rural sociology is one of the most important subjects taught. What is it we have done in our University in this behalf? Rural sociology has to be included as one of the important subjects because boys who pass out from the University will have to go and work in the rural areas. Unless they know the background of the rural people how can they work effectively? They must know the psychology, social constraints and religious constraints of the rural people. Unless one is trained properly, how can he work effectively I fail to understand. I hope the Hon'ble Minister will give proper attention to this aspect.

Before I conclude, I would like to deal with the Farmers, Unions or Associations. I know the Hon'ble Minister was a member of the Farmers' Forum when was the General Secretary of the Forum, and he was taking lot of interest.

MR. CHAIRMAN.—The Hon'ble Minister was a Member of the Socialist Forum.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—The socialist aim is to help the poor man in the villages. Farmers' Organisations, unfortunately, have gone in a lopsided way. They have been controlled by the affluent farmers. We are the people who go out and organise such organisations. I want to know what is it that this Government has done to protect the interests of the poor and marginal farmers. It is here that the Government has to play an important role. These organisations have to be encouraged and protected so that they can represent their grievances and put their view point before the Government or the Assembly or the Parliament or before the country. I would like to plead with the Government that they must see that these people are encouraged. Today most of the farmers are being controlled by these vested interests and the affluent farmers are trying to tow the line of the Government. Whatever the Government says, they agree. I feel that the entire thing has to be reversed. The farmers' representatives should be given their due place, and the marginal, poor and small farmers' rights have to be protected, because they have no voice. The Government should be bold enough to allot a huge percentage of the budget provision for the development of these rural people, because they have no voice and they have no lobby. As I have already stated, we legislators who come from that class have also miserably failed to represent them.

About credit, the Government should come forward with laws which would stop exploitation. Sir, the Hon'ble Minister knows what is happening in these co-operative societies, because previously he was holding the Co-operation portfolio. Most of these Co-operative societies are again controlled by the big exploiting class. with the result you will be surprised to know that in certain societies the Directors and Presidents have taken loans in the names of other farmers, and today show-cause notices have been issued to those poor people, whereas actually they have not taken any loan. Whatever money the Reserve Bank gives is being knocked away by the vested interests. What is it that this Government going to do to stop this mis-use of funds and mis-use of influence?

Now, I would like to deal with the rate of interest. what is the rate of interest you are charging to the farmers? Can the farmer survive with this rate of interest?

SRI K. H. RANGANATH.—Sir, the hon. member was a Member of the Parliament for quite a long time, and he had better influence. If he could influence there and help us, we will not come in the way of helping the poor farmers.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—Sir, I am pleading with the State Government and they have to influence. My influence has got certain limitations. I know the Hon'ble Minister himself feels that it has to be done. It has got to be put forth effectively. Sir, about 5 years back I had borrowed Rs 35,000 from one of the Commercial Banks. I have paid Rs. 38,000/ so far, and still I have to pay Rs. 28,000.

SRI K. H. RANGANATH.—If a farmer were to make an application we have introduced a system of giving loan for the purchase of bullocks and carts, and before the loan is sanctioned he has to deposit 25 per cent of the loan amount he gets, and then draw the loan. I want hon members' co-operation; let him speak to the Finance Minister at Delhi and see that something is done so that whatever he says we would do on our part. He may be in a position to pay some more interest. But what about the poor man? What percentage of agricultural families own bullocks and carts? Medium term loan is introduced for them as the Banks are not giving any loan to them

SRI M. V. RAJASEKHARAN—I fully agree with the Hon'ble Minister. I am pleading that we will support him.

SRI K. H. RANGANATH.—I will also put my signature for the memorandum;

SRI M. C. BASAPPA.—Our demand is through the State Government;

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ನ್ಯಾಷನಲ್ಯಿಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು.

SRI M. V. RAJASEKHARAN—Coming to the Agro Industries Corporation, I had borrowed about Rs. 18,000 in the year 1970. I got a notice in the year 1975 by then I had paid Rs. 11,000 asking me to pay a sum of Rs. 28,000. They had paid that Rs. 15,000 was adjusted towards the principal and I was to pay a simple interest of Rs. 2,926 and penal interest of Rs. 10,249. May I ask which Marwari will charge so much of interest? I know they have got their own difficulties. I would plead, as far as loans which have been given through the Agro Industries Corporation, you know it very well that the Agro Industries Corporation took its origin in this country to stop exploitation of the farmers by the private people. I can say that this corporation has become more exploiter than the private men. I would request you not to charge penal interest to the parties because they cannot pay so much of interest. You cannot expect me to grow more crops because it depends upon the variation

in the rains and even marketing facilities are not available. If you ask me to pay like an industrialist or a businessman how I am to pay? I am not able to pay so much interest. According to the Agro Industries Corporation, the penal interest comes to 38% which farmer would survive if he is charged so much interest? I would appeal to see that the penal interest is waived forthwith. In whichever company or the Corporation the Government has control, let them see that the penal interest is waived forthwith.

With these submission I oppose this budget very strongly because I feel that Rs. 18 crores which they have provided works out to 10 percent of the total budget of the State. The Hon. Minister is a farmer, he has come to Bangalore to practice law. He has to safeguard the interests of the tribal people. It is through the tribal people the civilization has started. I would appeal to him to provide more money for this particular area. I also request that the points which I have mentioned earlier would be given serious thought and steps may be taken to give effect to them.

I thank the Chair for having given me more time, and I conclude my speech.

† ವಿ.ಎ. ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟೆ (ರೋಣ)—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಒಕ್ಕಲಾತನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೧೯ ಕೋಟಿ ೭೮ ಲಕ್ಷ, ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ತಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ೮೦ ಲಕ್ಷ, ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಜನಮಾಪಕಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ೫೬ ಲಕ್ಷ ೯೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಒಕ್ಕಲಾತನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣ ಏನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಾ— ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಕ್ಕಲಾತನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ತಾವೇ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಾಗೂ ಬಡವರ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಗರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿಕರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತರಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಶತ ೭೫ರಷ್ಟು ಜನ ಒಕ್ಕಲಾತನವನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಶತ ೮೦ರಷ್ಟು ಜನ ಕೇವಲ ಒಕ್ಕಲಾತನವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ೨೨ರಷ್ಟು ಜನಾಂಗ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮಿಷನರಿಗಳಿಂದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ರಷ್ಟು ಜನ ಜನತೆ ಎತ್ತರಗಳಿಂದ, ಗಾಡಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ರಂಟೆ ಕುಂಟೆಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರೈತರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಎತ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಒಕ್ಕಲಾತನದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಮುಗಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇವತ್ತು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇವತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಅಂಥ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಂತ ಜನತೆಗೆ ಇವತ್ತು ವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ, ಯಾರು ಇವತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇವತ್ತು ಅವರುಗಳಿಗೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿ

ಇವತ್ತು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಹಾಕಲು ಹಗಲಿರಲು ದುಡಿಯುತ್ತಾನೋ ಅಂತ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಾರನಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಊಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವೂ ಇದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂತ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂತ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರೈತ ತಾನು ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತ ಬೆಳೆದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ, ತಾನು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪರ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಬಿದ್ದು ದುಡಿದು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ, ಕಮೀಷನ್ ಏಜೆಂಟುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಊರಿನ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳ ಮರುಪಾವತಿ ಒತ್ತಡಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಹಣ್ಣು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ದೇಶದ ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ದೂರ ಮಾಡಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗ ಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೧-೭೨ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರೈತರು ಏನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಆಗಿಗಿಂತ ಈಗ ಬೆಲೆಗಳು ಕೆಳಗಡೆ ಹೋಗಿವೆ. ಆದರೆ, ರೈತ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆ, ಜೀವನಾತ್ಮಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿತು ಅವನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಏರಿತು. ಆತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಆತ ಉತ್ಪಾದಿಸತಕ್ಕಂಥ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಹೋಗಿ, ಆತನು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ಸು ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಆದರಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆತನು ಬೆಳೆದಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವೇರರ್‌ಹೌಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಆಗಲಿ ಗೋಡ್ಡನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಆತನು ಬೆಳೆದಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ರೀತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಂಥ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಆತನಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ರೈತರು ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳೆಕಳೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ಸು ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರೈತ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಬೇಸಾಯಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೨ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಥವಾ ೩ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹವಾಮಾನ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಆತನು ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಥವಾ ಮೂರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನು ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಲಾಭ ದೊರೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ೧೦ ಎಕರೆ ೧೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ೧೫ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಿಂದ ೧೮ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ಸು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ೬೦-೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾದಂಥ ಗೊಬ್ಬರ ೧೯೭೧-೭೨ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಬೆಲೆಗೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆತನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ವಸ್ತುವಿಗೂ, ಆತನು ಬಂಡ ವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕೂ ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆವಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ೪ ವರ್ಷಗಳೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಳೆಯಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಸಲನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳವಲನಾಡಿನ ಜನತೆ ಅಂದರೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರಭಾಗ, ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಒಕ್ಕಲಾತನದ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅಂದರೆ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಜೇನು ಸಾಕಾಣೆಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇ ಅದರ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಪುರ, ಮುಸ್ಸಿಗರೆ, ಅವರಕಟ್ಟೆ, ನೆಲ್ಲೂರು, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕಳಕಪ್ಪನಗುಡ್ಡ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ೮-೧೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬರದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಳನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಂಥ ತಂತ್ರಜ್ಞರಾಗಿತ್ತಾರೆಂದು ೪-೬ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಅವರು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಅರಿತು ಅಂಥವರನ್ನು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸತ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಭೂ ಸಮಕಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾವು ಏನು ಒಂದು ಬಂಡಿಂಗ್ ಅಂದರೆ ಸಾಯಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಏನು ಒಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಫೀಸರುಗಳು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿದಿ ಮಳೆಯ ನೀರು ಜಮೀನಿನಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಬಂಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಂದಾಗ ಅವು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಬಂಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ೧೯೭೦-೭೧-೭೨-೭೩ರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಆರನೂರು ರೂಪಾಯಿ, ಏಳನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಅನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ಇನ್‌ಫ್ಲ್ಯೂಯೆನ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು, ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಯಾವುದು ಇಲ್ಲದ ಅನೇಕ ಜನ ರೈತರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ನೀತಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ನೀತಿ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೧೪ ನೂರು ಕ್ಷೆಂಟಾರ್, ಅಥವಾ ೧೬ ಕ್ಷೆಂಟಾರ್ ಬಿತ್ತನೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರ ಕ್ಷೆಂಟಾರ್ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕ್ರಮ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ಭುತ ಪ್ರದೇಶದ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಇವು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾರತಕ್ಕಂಥ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ಜನ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೇಟ್‌ಗೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದುಂಬಿಬಿಟ್ಟು ಇವರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು ೧೫೦ ಎಕರೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ೫೦೦ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಕೆಳಗೆ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀ ಮಾರ್ಗದ ವಲ್ಲಭನವರು ಬಾಡಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದುಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆಯ ಒಂದು ಫಾರಂ ಸಹ ತೆರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಹತ್ತಿರ ಚರಕ ಜಮೀನು ಅಂಶ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ ತೆಗೆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಹರಿಜನರ ಜಮೀನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೫೦-೧೦೦ ಎಕರೆಯವರೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರು ಬರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ತೆಗೆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ೧೦ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಇನ್ನು ನೀವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಅನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇ.ಕಡ ೭೫ರಷ್ಟು ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಕ್ಕಲಾತನವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ೧೦ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ತೆರೆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಅನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರು ತಾನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥಾ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸೆಕ್ಟಾರಿಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಷೂರನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಬೆಲವಲ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೨೦-೧೪೦ ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ೨೦೦-೨೫೦ ದಿವಸಗಳು ಉದ್ಯೋಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಿದಂತ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಜೇಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು) — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಯುತ ರಾಜಶೇಖರನ್‌ರವರು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಏನು ಹಣ ಬಂದಿತ್ತೋ ಅದು ಏತೇತ್ಯಾದಿ ಸಾಲರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆ ಕಡೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಕಡೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಆ ಕಡೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೋ ಅದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈವಾಗ ಅವರು ಯಾವ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ರೈತರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಮೇಲೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗಿಬೀಡಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅವರು ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಬಾಬಿಗೆ ೧೯ ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಆದಾಯವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿ

ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಆಗಲಿ ಅವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಏನು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಏನು ರೇಟ್ ಆಫ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ ಎಂದರೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನೀವು ಹೇಳಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೈತೋರಿಸುವುದು. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಏನು ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಕಾಲ ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೨೫ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಅತಿ ಮುಂದುವರಿದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಐ.ಎ.ಡಿ.ಪಿ. ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆದಾಗ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಕರೆವಾರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಏನು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಿರಪ್ಪು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ತಗಲುತ್ತೆ. ಈವಾಗ ಈ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕಾದಂತ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಈವಾಗಿನ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು ಪದ್ಧತಿ ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ದಿನೇ ದಿನೇ ಸಾಲಗಾರರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಈ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ೧೦ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನೂ ನೋಡಿ. ಅಂದಿಗೂ ಈವೊತ್ತಿಗೂ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಇವೆ. ಬಹುಶಃ ರೈತರಲ್ಲಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡಿದರೆ ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ತಾನು ಈ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿಲ್ಲಾ, ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮಟ್ಟ ಏನು ಇರಬೇಕೋ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಆಧುನಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಂಥಾ ಬೇಸಾಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕೂಡ ಅವನ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಈವೊತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲಾ. ಈಗ ೨-೩ ದಿನದ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದರೆ ೬೬೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭತ್ತ ಬೆಳೆದರೆ ೧೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರ ಹೇಳಿಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ಕೂಡ ಬಹುಶಃ ನೋಡಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. “The Planning Commission has already advised States to enlarge their revenue base through agricultural taxation, enhanced exploitation of the sales tax base, higher irrigation rates.....” ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಒತ್ತಡಗಳು ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಏನೇನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಸ್

ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಯೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬರಬಹುದೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಡಿಫೆಸಿಟ್ ಫಿನಾನ್ಸ್ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಒಂದು ಒತ್ತಡ ಒಂದು ಕಡೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಒತ್ತಡ ಈ ಪ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಒತ್ತಡ. ತಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಧೋರಣೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ರಲ್ಲಿ ೪೦, ೪೫ ಭಾಗವನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ನೀರಾವರಿ ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಮನೋಭಾವನೆ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಟನ್ನಿಗೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಸೆಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಗರ್‌ಕೇನ್ ಸೆಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಂಬ ನಿಷ್ಪಾವಂತರುಗಳ ನೊಳ್ಳಿಕೊಂಡ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ೫ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಗುಂಡಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆಯದೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಲಾರಿಯವರು ಸಹ ಕಬ್ಬನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆಯದೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಗಳು ಬಿದ್ದಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನು ಈಗ ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ತಾವು ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರು ಬೇಕು, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು ಆದರೆ.....

ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ತಮ್ಮ ವೇಳೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂತು, ದಯವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಜೇಗೌಡ.—ಆನ್ನೆರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲ ತಾವು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಏನೊಂದೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು, ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಬೇರೆ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗತ್ಯಂತರವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ರೈತರು ಏನು ಶೇಕಡ ೮೦ ಜನರಿದ್ದೇವೆ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರದೇ ಬಹುಶಃ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಯವರು ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಕಬ್ಬು ಒಂದು ಎಕರೆವೊನ್ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ತರಹದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ೫೬೪೦ ರೂ. ಗಳು ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ೧ ಎಕರೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬೯೮೦ ರೂ.ಗಳು ಬರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯಾದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಕಾನಮಿಸ್ಟ್ಸ್ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಕರ್ನಾಟಕ ೭೫ ಪೇಜ್ ೫೩ರಲ್ಲಿ ೨೦ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೫೫ನೇ ಇಸ್ರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ೧೯೭೪ನೇ ಇಸ್ರಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊಸ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುಷ್ಟು ಎಕರೆವಾರು ಎಂದು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ ೩೩ ಟನ್ ಕಬ್ಬು ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ ೧೦೦

ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ೩೩ ಟ್ಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿ. ಅವನ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ ೧-೨ ಸಾವಿರ ಬೇರೀತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ರೈತರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಸತ್ಯಾಂಶದ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತನು ಎಷ್ಟು ಚಿಂತಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಉಪಯೋಗ ಸತಕ್ಕಂಥ ಉಪಕರಣಗಳೇನಿವೆ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಕೂಲಿ ವಗೈರಿ ಇವುಗಳ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಕೂಡ ೨೫೦ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರಿಸುವುದರಿಂದ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಶುಂಗರ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳ ಗತಿ ಏನು ? ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯವೇನು ? ಎಷ್ಟೋ ರೈತರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಹಣದ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ಜಮೀನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕಾಲರ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಇಲ್ಲ, ೧೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ೪-೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾರಿಬಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕಾಲರ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಡ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಕೂಡ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯೂನಿಟ್ ಆಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ದಂತಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ತಮಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಿವಿಷನ್ನಿನವರು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ, ಹಣದ ಒತ್ತಡ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ರೈತರ ಕಷ್ಟವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆನಂದ ಕುಂದ ಹೆಗಡೆ (ಬ್ರಹ್ಮಾವರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೃಷಿ ವಿಭಾಗದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು, ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ೩ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ. ಒಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವವರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ಭಾವನೆ ಉಳ್ಳವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಗಟ್ಟಿ ಕೈಗಳುಳ್ಳವರು. ಈ ೩ ಮಂದಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ, ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗುವಾಗ ತನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗೆ ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ನಡುವಂಥಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಸಿಗಳೂ, ಮರಗಳೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬೆಳೆದರೆ ಡೆಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲರೂ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿದ್ದು ಕಂಡಿತೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧ್ವಜದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಏನೇ ಬರಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಇರಲಿ ಎಂದು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮರವಣಿಗೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ರೈತನ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇವರು ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪೇಟೆಯವರು ಬುದ್ಧಿ ಮಂತ್ರರು ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯವಂಶದವರು, ಚಂದ್ರವಂಶದವರು ಮತ್ತು ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ವಂಶದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಂಶಸ್ಥರು. ಈ ವಂಶ ಸಾಲದ ವಂಶ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಾಲ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಆದರೂ ಸಹ ನಾವು ಸಾಲದ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೃಷಿ ಬರುವ ವರ್ಷ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬರುವ ವರ್ಷ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಅನುಭವದ ಮಾತು. ಧಾರಣಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಲೆವಿಗೆ ಧಾರಣಿ ಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವಾಗ ಆದ ಬಾಣ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಧಾರಣಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತ ಏನು ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನೇ ಅವನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಣ್ಣ ನೋಡಿ ಬತ್ತದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕವಲ್ಲ. ತಮಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಲಗ್ನ ಮಾಡುವಾಗ ಪಧುವರಗೆ ಯಾರೂ ಬಾಣ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ ಇವರು ಕಷ್ಟ ಬಿಳುಪು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುವ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಲೆವಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬತ್ತಕ್ಕೆ ಧಾರಣಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲೋ ಎಡ ವಿದ್ವಾರಿ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ದಡ್ಡತನ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೯ ಜನ ಕೃಷಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಒಂದು ಬರಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕೃಷಿ ಕರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ರೈತರಿಗೆ, ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ವೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿಗಲೀ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿಗಲೀ ಪದವಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಂಬಿಕೆ ಮುಖ್ಯ. ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರು ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವನಿಗೆ ಗುಣವಾಗುವುದು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು, ಅವನಿಗೆ ಪದವಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ರೋಗವನ್ನು ವಾಸಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೋಗಿ ಡಾಕ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಅವನು ಡಾಕ್ಟರ ಪದವಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಕರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಂಬಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ತಂದೆಗೆ ೪ ಜನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಇನ್ನು ಉಳಿದು ಮೂರು ಜನಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಯಾರೂ ಕೃಷಿಕರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೃಷಿಕರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಘಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೃಷಿಕರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಇರುವಾಗ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೃಷಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆನಂದ ಕುಂದ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೃಷಿಕರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತ ಕೆಲಸಗಾರರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅವರಿಗೆ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೆವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯು ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಂತದೆ. ಆದರೆ ರೈತನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯಾಗಲೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಆಗಲೀ, ಬಟ್ಟೆಯಾಗಲೀ, ಸಕ್ಕರೆಯಾಗಲೀ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಲೀ

ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯಮವಾಗಲೀ ರೈತನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥವಾಗಲೀ ಅದರ ಉತ್ಪಾದಕರು ರೈತನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೂ ಅವರು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸವಲತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆನ್ನಲಬ್ಬ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಇವೊತ್ತು ಅವನನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತರೇ ಇವೊತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಗೊಬ್ಬರವಾಗಲೀ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಟ್ಟುಗಳಾಗಲೀ ಬೀಜಗಳಾಗಲೀ, ಬಟ್ಟೆ ಯಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುವಾಗಲೀ ರೈತನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಕೆಡಾ ಲೆಂ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಇರತಕ್ಕ ದೇಶ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಳಾದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮಕ್ಕಳು ಇವರು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬತ್ತದ ಲೆವಿ ಮತ್ತು ಜೋಳದ ಲೆವಿಗೇ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ೧೨೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ರೈತನಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳುಮೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಲೇಬರ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದೆಯೋ? ಆ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೧೨೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ೧೬ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾರಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ೧೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ರೈತನಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ನಷ್ಟ ೪೦ ರಿಂದ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜೋಳ ಇದು ಮಳೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಖಜ್ಜೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೧೦—೧೨ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇದರ ಬೆಲೆ ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೫೦೦—೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಂದ ೧೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಾಗಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೫೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೩೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ರೈತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸದಿದ್ದರೆ ಆ ರೈತನಿಗೆ ಏನೇನೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೮೦ ಜನ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ರೈತ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಧಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ರೈತ ತಾನು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ೧೫ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಾರ್ ಬತ್ತವನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವಾಗ ರೈತ ಯಾವರೀತಿ ತನು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೂ ಮತ್ತು ನೀವೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಗಳಾಗಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಾಗಲಿ ತಾವು ನೀಡಿದ್ದ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದರೂ ತಮಗೆ ರೈತರಿಂದ ಮರುಪಾವತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ರೈತ ತನ್ನ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ ಆತನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

4-00 ಪಿ. ಎಂ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಪೆರಲಕ್ಷಿ ಹತ್ತಿ ಬೀಜವನ್ನು ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ. ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮೋಸ ಎಂದರೆ ೭೫ರ ಬೀಜವನ್ನು ೭೬ರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ರೈತರು ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಾಗಿ ರೈತರು ಬಹಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಸ ಬೀಜವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಾ ಮೋಸ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ; ಇವತ್ತು ಹತ್ತಿ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅರಸೀಕೆರೆ ಕಾಟನ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೦೦ ಬೇಲ್ ಹತ್ತಿ ಮಾರಾಟವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ರೈತರಿಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗತಿ ಏನು? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಟನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇದೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ, ಇವರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ರೈತರ ಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಂಬಗಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫಾರಂ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಫಾರಂನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಇವತ್ತು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟವೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ (ಭರವಸಾಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರೈತ ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನ ವಿಚಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅತ ಅಹಾರವನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮಹಾನ್ ಪುಣ್ಯಜೀವಿ. “ಅನ್ನಾದ್ರವಂತಿಭೂತಾನಿ” ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ, ಸರ್ವ ಭೂತಗಳಿಗೂ ಅನ್ನವೆ ಆಧಾರ, ಇಂಥ ಅನ್ನವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಜೀವಿ ಈ ರೈತ. ಆದರೆ ಇವನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ; ಇಷ್ಟು ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ರೈತ, ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕ. ಇಂಥವನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೋಮುಭಾವನೆಯನ್ನೂ, ಅಂಟಿಸದೆ ಆತನನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಾಗಲಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಾಗಲಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯಿಂದ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೈತ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಜೀವನದಾದ್ರೂ ಕ್ಯೂ ಬಲಿ ದುಃಖದಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈತನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಹಾಗೆಯೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು. ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ರೈತರಿಂದ ಮತವನ್ನು ಪಡೆದು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ

ಅವರಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆತನನ್ನು ಭೂಮುಕ್ತನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೦-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಬೀಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಾರರು ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವರ್ತಕರಾಗಿ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಯಿಂದ ಬಂದವರು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ದವಸಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆದು ಅನ್ನವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ, ಕುರಿಯ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕರ್ಮಖ್ಯಾಯಿಲ್ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಏನು ಇವೆ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಈ ಹೊತ್ತು ರೈತ ದುರ್ದೈವನಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಇವನನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಗಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಸೀನತೆ ಬರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೇ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನ ಮಗನಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೫-೧೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಉಳ್ಳ ಸಣ್ಣ ರೈತರನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು, ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಇವನಿಗೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. “ಅವಿಚಾರೇಣೋಕ್ಯತೋ ಬಂಧೋ ವಿಚಾರೇಣ್ಯವ ನಿವರ್ತತೆ” ಅವಿಚಾರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಬಂಧನವು ವಿಚಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅವಿಚಾರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ದುಃಖವು, ವಿಚಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್, ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್‌ರಸ್ ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಏನು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕಾನ್ಸರ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಕಾನ್ಸರ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂ ಏನು ಇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಕೆಲವಾರು ಹೆಲೈಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹರಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ‘Out of 11,74,927 small and Marginal Farmers and Agricultural labourers 5,61,141 have been enrolled as members of the Co-operative societies and so far 3 20,420 members have received the benefit under these Scheme. The benefit of the scheme will be extended to the remaining during 1978-79 in a phased manner’ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದ ೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ಚಲ್ಲೆ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರರ್ಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಇವರನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದರೆ ಅವರ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯೂ

ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯಾಪಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಅಥವಾ ಇದು ಕೇವಲ ೧೦ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವೆ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—Mr. Chairman, Sir, I rise to oppose the Demands tabled by the Hon'ble Minister for Agriculture, and would like to give a few suggestions. 80 per cent of our population is engaged in agricultural work. But, they are not being protected properly. We are not giving them the fair price. We are giving raw material to the industrialists and they get their price fixed because they have got their representatives in the Parliament. But the poor agriculturist has no god-father anywhere and they are not united. That is why the prices of agricultural commodities are fixed by the Central Government in consultation with the State Government. This is a very wrong thing. 50 per cent of the agricultural products are being destroyed by rats. I suggest that the Government must start a campaign to kill these rats. The Government must encourage farmers in organising co-operative farming societies so that they get justice.

Regarding the installation of Gober plants, the target of the Government was to instal 5,000 such plants. But they have so far installed only 1,412 plants. I request the Government to take the initiative and complete the target of installing 5,000 Gober Gas Plants.

In democracy, election is the most important thing. According to me the Election Commissioner has the right to prepare the voters list for the Lok Sabha or the Assemblies and revise it annually.

But at the time of preparation of the voters lists, the Government has taken the help of the teachers. When the teachers were engaged for three months in this work, the studies of the students have hampered. Besides, these teachers have not been paid the remuneration which is due to them for attending to this work. I would suggest to the Government that instead of taking the help of teachers, they must employ the unemployed educated people at the time of preparation of voters lists.

Regarding the age of voters, the Janata Party in its election manifesto had declared that they would reduce the age to 18 from 21 years. I request the Government to prevail upon the Central Government to reduce the voting age to 18.

At the time of general elections to the Lok Sabha and the State Assemblies, the parliament and the Assemblies should be dissolved and the Cabinet must also be dissolved in order to ensure impartial elections. There must be a Governor's rule or the President's rule two months prior to the general elections. A provision should be made in the law to dissolve the cabinet two months prior to the general elections and during those months there must be a President's rule.

When the voters list was prepared and objections were called for by the people, the concerned people filed their objections. They attended a meeting in the Deputy Commissioner's office. The man who had taken objection was unable to recognise the man against whom he had filed objection. Even then the voters list of 3500 people were cancelled in Belgaum. A history has been made in Karnataka. Henceforth I request that such things should not happen regarding the objection of particular persons.

The delimitation of constituencies in Belgaum was done without hearing the views of the Maharashtra Ekikarna Samithi. The delimitation was done according to the whims and fancies of the ruling party.

We have been asking for railway passes. In almost all the States like Maharashtra, Bengal, the MLAs are given free railway passes. Similarly our MLAs should be given railway passes to hold the same till the expiry of their term of office. Rooms are not allotted to the Legislators. Medicines are not made available to the Legislators. The lift in the Legislators Home is not working properly. The people living in the last floor are finding it difficult to climb up and down.

The food in the canteen is not wholesome.

SRI K. H. RANGANATH.—The hon'ble member may do well to take up these matters with the Speaker in whose jurisdiction these matters come. I can assure him that I will visit the Legislators' Home along with the Speaker and set right the things. He must make it a point not to discuss these matters on the floor of the House.

SRI B. B. SAYANAK.—Regarding the Legislature Secretariat staff, they are working more than the allotted time. They must be given extra remuneration during the session period.

With these few words, I thank the Chair and conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ದಿವಾಕರ್ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಟ್ಟಂತಹ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಬಹುಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಗೆ ರೈತರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೭೦,೮೬,೦೦೦ ಟನ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ವಿಕ್ರಮ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಬ್ಬು ೮೮ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇದ್ದು ೧೦೯ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಗಿದೆ, ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು ೪ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇದ್ದು ೮.೯೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ರೈತರು ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದು. ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾವೇ ಮಾಡಿದೇ ವೆಂದು ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮೇಯ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಲೀ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಳೆ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹವಾಮಾನ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎನಹ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೇ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಅದನ್ನು ಖಂಡಿತ ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೇವಲ ೬-೮ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಉಟ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಉಟ ಮಾಡಿ ಅವಲಕ್ಕಿ ತಿಂದು ಕಳೆಲ ತಕ್ಕ ವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ಇದು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೇ ಬೆಳೆದರೂ ಸಹ ರೈತರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೇಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯವರು ಬರೀ ಸೆಸ್ಸನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಉಭಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲಾ ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಬರಲ್ ಪ್ರೊಡೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ತೆರೆದು, ರೈತ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಿ ಅದನ್ನು ಆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ತಂದು ಮಾರುವಂತಾಗಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸಹ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ರೈತರಿಂದ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಯಾರು ಅದನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಗತಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಯಂತೆ. ಕೇಳಿದರೂ ರೂ ೩೦,೪೦೦ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೇನು ಸಾಯಬೇಕೋ, ಉಳಿಯಬೇಕೋ ಎಂದು ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರು ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಭತ್ತವನ್ನು ೩೦-೪೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ೫೦-೬೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಬಾಯಿಲಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಲೋಡಿಗೆ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

4-30 ಪಿ.ಎಂ.

ರೈತರು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರಮಪಟ್ಟರೂ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಭತ್ತದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ

ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಯಾವ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೈಲಿಲ್ ಥಳಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪ್ರಗತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ರೋಗಗಳ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೧೯೭೭ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ೧೯೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ೧೯೭೮-೭೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಸ್ವತಃ ಬೇಸಾಯಗಾರನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟವೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ ಹಾವಳಿಯು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅವು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ನಿಜವಾದ ವಿಚಾರ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಿಗಳ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಇಲಿಗಳು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈಗ ಸಾಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಈಗ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಬರೀ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನಹ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಿಗಳ ನಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ.ಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ.ಯಿಂದ ಲೋನ್ ಕೊಡಿಸುವುದೇ ಸೂಸೈಟಿ ಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ರೈತ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಲಾಜ್ ಕೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ. ಯಿಂದ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವಂಥ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಉದ್ದೂರವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಇಲಾಖೆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಜಮೀನಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಭೂಮಿಗೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನೂ ಲಾಭ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರ ಜಮೀನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು, ಬಡವರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕುಳಿರಿತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಶಾಸಕರು ಕೃಷಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ದೇಶದ ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳಾದ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದಿರುವ ಧೋರಣೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಚೂರಿ ಇರದಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ರೈತನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ರೈತಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ರೈತಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ಅವನು ಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪರಾಧರಗಳ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಲೆವಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ, ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿ ರೈತ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡದೆ ತೊಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರ್ಮನ್.—ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಈ ಡಿಮಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್.—ಇವತ್ತು ರೈತರು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜೇಗೌಡರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬುಲೋಜರ್‌ ರೇಟ್ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಗೌರೀಬಿದನೂರು ಕಡೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪಾಂಡವಪುರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ೧೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—೧೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲ. ೧೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಕಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ, ಒಟ್ಟು ೧೪೫ ರೂಪಾಯಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ಜೊಡಯ್ಯ.—ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಂ. ಕುಸನೂರ್.—ಈ ವರ್ಷ ಡಿಸಿಷನ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅದು ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಈ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅದು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತಾಯ ತಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ನೋವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನೋವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತಂದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಾಂಡವಪುರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಸಂಕೇತ ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್.—ಇದನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಹೆಸರಾದುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯದು. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸಾಲಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ಸಾಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ಇನ್ನು ಆರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ನಡೆಸುವಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಷ್ಟು ಸಾಲಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೇ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿರಲಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಬುಲೋಜರ್‌ನ್ನು ಗಂಟೆಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿನ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇವತ್ತು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡ ಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬುಲೋಜರ್‌ನ್ನು ಗಂಟೆಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿನ ಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಕೆ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ರೈತರನ್ನು ಸಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತನಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳವೂ ಉಳಿಯಬೇಕು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಬುಲೋಜರ್‌ ಹಳೆಯವು, ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಬುಲೋಜರ್‌ಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್.—ಬಸ್‌ಗಳು, ಬೇರೆ ಯಂತ್ರಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗು ತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಧೋರಣೆ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನವರು ಎಷ್ಟು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರದು ಎಷ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್.—ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನವರದು ಕೆಲವು ಇವೆ, ಅವರು ೩೫ ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃಷಿಕರ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ಏನು ಬೆಳೆನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ೧೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲು ಬುಲೆಟ್‌ಜರ್ ಗಂಟೆಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು, ಈಗ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ರೈತರು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರರು, ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಜೊತೆಗೆ ೫-೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್.—ಬುಲೆಟ್‌ಜರ್, ಟ್ಯಾಕ್ಸರ್ಸ್, ರಿಗ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಆಗ್ರಿಕಲ್ ರ್ ಮೆಷನರೀಸ್‌ನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಸವನಗೌಡ (ಹರಿಹರ).—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೬-೭ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಸ್ಥಗಿತವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ೭-೮ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಗೊಬ್ಬರ ಈ ರೀತಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಸಸಿಗಳನ್ನು ಈ ತರಹ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇವತ್ತು ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಮತ್ತು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸದನದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವತ್ತು ಬದು ಮೇಲೆ ನಿಂತು ರೈತರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಶೇಖರನ್ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಲಾಲ್ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪೇನೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಶೇಖರನ್ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರೂ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ರೈತರಿಂದ ಓಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನನ್ನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಓಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇದು ಏನಾದರೂ ರೈತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುವ ಬದಲು ರಕ್ತಕ್ರಾಂತಿಯಾದೀತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡತಕ್ಕವನು ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಸೇವಕ. ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮಸೇವಕ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯ ಪಟುವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಆತ ೮-೧೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ರೈತರ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬಾರದು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿರತಕ್ಕವರು, ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಠತವರಿಗೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರೈತನ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ; ರೈತನ ಉದ್ಧಾರ

ಆಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಷಿ ಲೋಕನಾಯಕ, ನೆಗೆಲ ಯೋಗಿ, ಮಣಿ ನಮಗ, ದೇಶದ ಬೆನ್ನಲುಬು, ಅನ್ನದಾತ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಹೆಸರುಗಳ ಅಭಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಓಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಭಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಓಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೆಗೆಲ ಹೊತ್ತ ರೈತನ ಸುತ್ತ ಸೊನ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು. ನಾವು ರೈತರಿಂದ ಓಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ವರ್ಗದವರು, ಯಾವ ವರ್ಗ ಎಂದರೆ ರೈತವರ್ಗ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಬರಬೇಕು. ರೈತರ ಉದ್ಧಾರ ಆಗದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ. ಇವತ್ತು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ಉಂಟು ಜನ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಬೇಡವೇ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಂದ ಓಟನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೋ ಅನರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ದಿನ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಈ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಟೈಂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚನಾರೂಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಶೇಖರನ್ ಅವರು ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರ ವಿಷಯ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿನವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ವೆರ್ಟಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಏನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಾಹುಕಾರರ ಮಕ್ಕಳ ತರಹ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ರೋಗ ತಗಲಿತು ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಂಬರ್ಧ ಉಕ್ಕಾನು ಆಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವತ್ತು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ವೆರ್ಟಿಟಿಯನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥವರು ಬಹಳ ಹುಶಾರಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಈಲ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೋಗ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಆ ರೋಗ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಏನು ರಿಸರ್ಚ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಏನಾದರೂ ಭೂಮಿಗೆ ಔಷಧಿ ಹಾಕಿ ಮುಂದೆ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ರೋಗ ತಟ್ಟಿದೇ ಇರುವು ಹಾಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಅಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಅಂದರೆ ಬೆಲೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದಿರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ರೈತ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕವನೂ ಮುಖ್ಯ. ಇವತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ದುಡ್ಡು ಏನೋ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಕೆಲಸವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಮೋಘಟೆನ್ಸ್ ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು? ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ, ಅದು ಇದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕ್ರಾಪ್‌ಗೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿ

ತರೂ ಕೂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ವೆರೈಟಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಗಲುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೈಡ್ ಪ್ರಜರ್, ಡಯಾಬಿಟೀಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್, ಗೊಬ್ಬರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ರಿಸರ್ಚ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನಾದರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಕಂಡು ಹಿಂಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ —ನಿಮಗೆ ಈ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಂದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಡಯಾಬಿಟೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣ ಗೌಡ.—ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒ.ಟಿ. ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವಿದೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಕ್ವಾಸ್ (೩)ಗೆ ೫ ರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಕ್ವಾಸ್ (೪) ಗೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತು ಲಿಫ್ಟ್ ಅಪರೇಟರ್ ಮುಂತಾದವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇವಲ ೫೦ ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಇನ್‌ಜಸ್ಟೀಸ್ ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೨೮ ವರದಿಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. (ವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಎಡಿಟರ್ ಆಗಲು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಪರೇಷನ್ ನಿಟ ಇದೆ. ಬಾಕಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ರಿಪೋರ್ಟರ್ ಆಗಿಯೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಪರೇಷನ್ ನಿಟ ಹೆಚ್ಚಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ಅವೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ (ಸುಳ್ಯ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಕೃಷಿಗಾರನೂ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ೧೦ ಸೆಂಟ್ ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ದರಖಾಸ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಕೃಷಿಕ ಆಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೃಷಿ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಉಳ್ಳಂಥವನು ಒಂದು ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕೃಷಿಯೇ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರೀ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟರಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲತ್ತು, ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದ ಇವತ್ತು ರೈತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಭತ್ತ, ಅಕ್ಕಿಯ ಧಾರಣೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ರೈತರು ಭತ್ತ, ಬೆಳೆಯು ಮಥಾ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಡಿಕೆ ಮರವನ್ನು ನೆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೋ ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕೇನೂ ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ.—ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಅನ್ನ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅನ್ನದಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಅಡಿಕೆ ಇಂದ ಅಲ್ಲ. ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊ ವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಅವರು ಹಣವಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಐರ್ಯರ್‌ವಂತ ರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ದಿನಬೇಕಾದ್ದು ಅನ್ನ ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅಡಿಕೆಯಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ತಿಂದ

ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಭತ್ತ, ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆಗಳ ಅನ್ನಕ್ಕೇ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕವನ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಶ್ರೀ ಬಸವನ ಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಟು ಕೇಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಟು ಪಡೆಯುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ನಾವು ಮಜೂರಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಿನಗೆ ಆ ಸೌಲಭ್ಯ, ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದವರು ನೀವು, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಕೊಡ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ೧೨-೧೩ ರೂ. ಗಳವರೆಗೆ ಮಜೂರಿ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿ-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ.—ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬಹುದು, ಅಥವಾ ೨೦ ರೂಗಳ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲು ಎನ್ನದೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7½ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ೨ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೈಮ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಟೈಮ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ; ಅವರಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ವರ್ಷದ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ನಮ್ಮನ್ನು ಉಣಿಸುವ ಬಡ ಕೂಲಿಗಾರ ಜನತೆಗೆ ತಾವು ಏನು ಸಮಯ ವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸಂಬಳವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ನಾವು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೃಷಿ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಜನ ಇವತ್ತು ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೮-೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗದ್ದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೂಲಿ ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ೩-೪ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದರೆ ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಜನ ರೈತರನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ, ನೀರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡಿ, ಅವರು ಬೆಳೆಸಿದಂಥ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡಿ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ; ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂಥ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಆದೀತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕೃಷಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಭವ ಇದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಅವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಡರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ ಕೂಲಿ ಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬಡ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸೋಮಪ್ಪ (ಕೂಡ್ಲಿಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಜಶೇಖರವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಮೇಜು ಕುಟ್ಟಿದಾಗ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮೇಜು ಕುಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಸದನದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗೈರುಹಾಜರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಹಾಜರಿ ಮತ್ತು ಗೈರುಹಾಜರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಹೊಗಳಿಕೆ ತಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವನಗೌಡರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾದರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಈಗಾಗಲೇ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾದರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ವಿಭಾಗಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ೩ ವಿಭಾಗಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್, ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ಹಾರ್ಟಿಕ್ಯಲ್ಚರ್ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೩ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಗಂದವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಈ ೩ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ನೋಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಏನಿದೆ ಇದು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದಲಿತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಡಿಗ್ರಿ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್, ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಹಿಂದೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒಯ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ೭೦-೮೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಈ ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಗ್ರಿ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಟಿ ಕಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಿಪರೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಎಫ್.ಒ.ಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ವೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಯಾವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಯೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವರು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೋರ್‌ವಲ್ ಮತ್ತು ಫಾಸ್ಟ್ ರಿಗ್‌ವಲ್ಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ರೇಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿ ಬೋರ್‌ವಲ್ ಮತ್ತು ಫಾಸ್ಟ್ ರಿಗ್‌ವಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕಂತುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ. ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರನ್ನು ಸಾಲವನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋದಾಗ ಅವರು ನೀವು ಬರೀ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ತಂದಾಕ್ಷಣ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಜಾಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೂ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಕೆಟಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಯಾರಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರನ್ನು ಜಾಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಜಾಮೀನಾಗಿ ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಗೋಬ್ಬರದ ಬೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರೈತನು ಹಳ್ಳದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಭತ್ತ ವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ರೈತನು ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಮದ್ದದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆತ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಆದರೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಾಲೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಚಾಕುವಷ್ಟೇ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಂದ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶ

ವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಸಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ವಾಪಸು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತು ಮಂಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಷಯ. ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮಂಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಸ್ಪಾಫ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರನ್ನು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೇ ಮೀಸಲಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್‌ಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಔಷಧಿ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ರೀತಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನು ತನ್ನ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಎ.ಇ.ಒ. ಗಳು ಸ್ಯಾಂಪಲ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಗೊಬ್ಬರ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಔಷಧಿ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಾವು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಬದುಗಳು ಈವತ್ತು ಸಮ ನಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗಿದೆ. ಜೋಳ, ಬತ್ತ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಅಡಲ್ ಟ್ರೇಷನ್‌ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತುವರ್ಜಿವಹಿಸಿ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗದಂತೆ ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Mr. SPEAKER in the chair)

Business of the House

Announcement

MR. SPEAKER.— The Business Advisory Committee which met to-day have recommended the following programme of business for the House between 24th July and 31st July 1978.—

24th July

Discussion and Voting of Demands relating to the Minister for Agriculture.

25th July

Morning :—From 9 A.M. to 1 P.M.
Discussion and Voting of Demands relating to the Minister for Excise and Labour.

Afternoon :—From 3 P.M. to 6 P.M.
Discussion of the Demands relating to the Minister for Industries.

26th July

Morning :—From 9 A.M. to 1 P.M.
Discussion and Voting of Demands relating to the Minister for Industries.

Afternoon :—From 3 P.M. to 6 P.M.
Discussion of the Demands relating to the Chief Minister and Minister for Finance.

27th and 28th July

Discussion of all Demands concerning the Chief Minister and Finance Minister.

29th July

Reply by the Chief Minister and Minister for Finance and Voting of all Demands relating to the Chief Minister and Minister for Finance and Appropriation Bill.

31st July

Discussion of Bill relating to the replacement of Ordinances.

Budget Estimates for 1978-79

Demand for Grants

(Debate Continued)

Demand Nos. 1, 3, 33 and 35

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್ (ಪುತ್ತೂರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ೨-೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವಂತೆ ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಯಾರೂ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವಂತಹ ಉತ್ಪಾದನೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ರೈತನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ಮಾಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಬೆಳೆಯುವ ಬತ್ತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಅದರ ಬದಲು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್‌ನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ರೈತರು ಬೆಳೆದಂತಹ ಬತ್ತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬತ್ತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವಂತಹ ದಿನವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುವಂತಹ ಖರ್ಚುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರೈತರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಯಾವ ರೀತಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ರೈತನ ಒಂದು ಎತ್ತು ಸತ್ತು ಹೋದರೆ ಆತ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಆತನಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತುನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಂತೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಔಷಧಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲದರ ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರ ಬೇಕಾದರೆ, ರೈತನು ಬೆಳೆದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ? ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಭೀಕರವಾದಂಥ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ರೈತನಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯೂ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಂಥ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಕೊಕ್ಕೋ, ಕಬ್ಬು, ನೆಲಗಡಲೆ ಮುಂತಾದ ಕರ್ಮಿಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೯೦ ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಯಾಗಿದ್ದು, ನಂತರ ೧೯೯೪ರಲ್ಲಿ ರೀ-ಸೆಟಲ್ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ರೀ-ಸರ್ವೆ ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಿಗಳಿಂದ ಕ್ಯಾಪ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಅದೇ ಜಮೀನನ್ನು ತೋಟವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯು ತಕ್ಕಂಥ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವು ೩ ಕೋಟಿ ಜನರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಆದರೆ ವಿವರ ಮೂರನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ದರೂ ನಾವು ಬೆಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಿರ್ಕಷ್ಟವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂತಹ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಯೂನಿಟಿಗೆ ೨೩ ಪೈಸೆವರೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಪರಿಪಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಹಲ್ಲರ್ ಮಿಲ್ ಗಳಿಗೆ ಪರಿಪಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೆಳೆಸಿದ ಭತ್ತವನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ೧೨ ಮೈಲಿ ದೂರ ದಲ್ಲಿರುವ ಮಿಲ್‌ಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು ? ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ರೇಡಿಯೋ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಲ್ಲರ್ ಮಿಲ್‌ಗಳಿಗೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹಲ್ಲರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ರೈತರನ್ನು ಹತ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರು ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೂಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ೨ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ, ಒಂದು ಊಟ ಮತ್ತು ಎರಡು ಸಲ ಜಾ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸದ ಬದಲು ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦ ರಿಂದ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಸಹ ಉಂಟು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವರಮಾನ ಬರದಿದ್ದಾಗ ಅವನು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡುವುದು? ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವವರು ಕೃಷಿಕನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಸಬನ್ನು ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ರಾಮು, (ಚನ್ನಪಟ್ಟ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೈತ್ರ್ಯವರ್ಗವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೮೦ ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ರೈತರೇ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯೋಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಂದಿಗೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೋ ಅಂದಿಗೆ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಪ್ರಗತಿಪಥದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಇಲಾಖೆ ಒಬ್ಬ ಸಮರ್ಥ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಚಿವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದಂಥ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆ ನನ್ನದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತ ಮಳೆಯೊಡನೆ ಜೂಜಾಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ರೈತನು ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತು, ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಅದನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಆತನಿಗೆ ಬೆಳೆ ಕೈಸೇರಿತು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವುದು. ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಬೆಳೆ ಆತನಿಗೆ ಕೈಕೊಡಬಹುದು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತ ಅದೃಷ್ಟದೊಡನೆ ಜೂಜಾಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ರೈತನ ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ರೈತ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಜೀವವಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದಿಗೆ ರೈತನಿಗೆ ತಾನಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜರ್ಮಿನೇಷನ್ ಬರುವಂತಹ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ರೈತನಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆಗ ರೈತನಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರೈತ ಸರ್ವನಾಶದ ಅಂಚಿನತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶಿ-ಸಿಂ ಪಿ.ಎಂ.

ದಿನೇ ದಿನೇ ರೈತನ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ಅವನಿಗೆ ವಿಚಾರಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮ ಬೀಜದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಬೀಜವನ್ನು ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ೭೦ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ರಾಗಿಯ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ರಾಗಿಯ

ಮರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇದರ ಅವಮಾಲಾಗುವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಯು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರು ಅವರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡಿವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಭಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿದರೆ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಹೊರಕುತ್ತುವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಒಬ್ಬ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕ್ಷಾಮದಾಮರುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತನು ಸಿಕ್ಕಿ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕ್ಷಾಮದಾಮರುಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನೂ ಪಾರುಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಕೋಟ್ಯಾಂಶ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಕ್ಷಾಮದಾಮರುಗಳು ಬಂದಾಗ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ಏಷ್ಯಾದರೂ ಖರ್ಚಾಗಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦-೩೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದೇ ಆದರೆ ರೈತನ ಸಮಾಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ೨೦-೩೦ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೈ ಬೆಲ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾನು ನಮ್ಮ ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ ಹಾಗೂ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ ಅವರು ನಾವು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒವರ್ ಟೈಮ್ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರೊಮೋಷನ್‌ಲ್ ಆಪರ್ಚ್ಯೂನಿಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ವರದಿಗಾರರಿಗಿಂತೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರೊಮೋಷನ್‌ಲ್ ಆಪರ್ಚ್ಯೂನಿಟಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಿ ಅಂಡ್ ಆರ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಾದರೂ ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ವರದಿಗಾರರಾಗಿ ಸೇರಿದರೆ ವರದಿಗಾರರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್‌ಲ್ ಆಪರ್ಚ್ಯೂನಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಮಿಷಿಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವಾಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಯವರು ಎಂಟುವರೆ, ಒಂಭತ್ತವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಅವರು ಕೆಲಸಮುಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಸವನಗುಡಿ, ಜಯನಗರ ಫೀಲ್ಡ್ಸ್ ಅಥವಾ ರಾಜಾಜಿ ನಗರದ ಕೊನೆ ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ? ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ವಸತಿನಗರದ ಅನಿಕ್ಷರನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಂಪೌಂಡ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಟರ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸಮಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಬಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, (ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಸುಮ್ಮನೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯ ಬೇಡಿ. ದಯಮಾಡಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ೧೦ ನಿಮಿಷ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತನಾಡುವುದು ? ೧೦ ನಿಮಿಷ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಸಮಾಧಾನ ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾ ವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನಾನು ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅವನು ಒಕ್ಕಲುತನ ಬಿಟ್ಟು ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಕೂಡಾ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಬೇಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಸುಮಾರು ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಏನು ಈ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ದನಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ದನಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಿಷ್ಕಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಬಯಲಾಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಸ್ವಾಮಿ ಅಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ೧೦-೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಅವರ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ಹೊಲಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದು ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಹಾಗೂ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಸೇಲ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಚಾರ್ಜಸ್ ೨೭ ಪೈಸೆ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ೧೨ ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ೨೭ ರಿಂದ ೩೦ ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಾಟರ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೀತಿ ರೈತನನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಒದುಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ? ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಬೋಗಸ್ ಏನೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ.

ಈಗ ನಾನು ಚಾರ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೯೯ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಪುಗರ್ ಕೇನ್ ಕ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಈಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಶುಗರ್ ಕೇನ್ ಫೈಡ್ಲೆಸ್. ಕ್ರಾಪ್ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಅರೆಯುವ ಕಬ್ಬು ಅಲ್ಲ. ಬೆಳೆದಿರುವ ಕಬ್ಬು. ಜಿಲ್ಲೆ ಆಗಿರುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಬೆಲ್ಲ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಲ್ಲದ ಬೆಲೆ ಒಟ್ಟು ೧೪೫ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಲ್ಲದ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬೋಗಸ್ ಇದೆ. ಇದರ ರಿಸಲ್ಟ್ ಏನಾಯಿತು, ತಾವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಮಲಗಿವೆ, ಪಾಪುಗಳು ಕೋಲ್ಡೆಸ್ ಆಗಿವೆ. ಇವೊತ್ತು ಬಾಲ್ಕಿ. ಬೆಳಗಾಂ, ಬೀದರ್ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಲುಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇವೊತ್ತು ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ತ್ರಾಸ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಏನು ಲಾಭವನ್ನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಗೌರವೆಂಟ್ ತನ್ನ ಚಾಣಾಕ್ಷತನದಿಂದ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಜನರು ಕೊನೆಗೆ ರೊಟ್ಟಿಗಿದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಸವನಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರಕ್ತ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ

ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗೃತೆ ವಹಿಸಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಫರ್ವಿಲೈಸರ್ ಏನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೂದಿ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೂದಿ ಕಲಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಅದನ್ನು ಯಾರೇ ಮಾಡಿದರೂ, ನೀವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇವತ್ತು ಭಾಲ್ಕಿ, ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ, ಔರಾದ್ ಇವುಗಳು ಏನಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಬಂದಿತ್ತು. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಇತ್ತು. ಅದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಶಿಳಿನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಆಗ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಹೆಂಡತಿ ಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ ವಾರಿ ಬದುಕಿದರು. ಸಾಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು ಜೂನ್ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ೧೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವಾಗ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾನು ಶಿಳಿನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೀಜ ಜೂನ್, ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರು. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಯನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾಲ್ಕಿ, ಬೀದ್ಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ದಳ್ಯಾಳಿ ಯಿಂದ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಕೊಸ್ತುಕದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ೨೩ನೇ ರೂಪಾಯಿ ರೇಟು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ, ೩೧ನೇ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ದಳ್ಯಾಳಿ ಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೇಟಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅಭಾವದಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಆ ಹಣ ನಿಮ್ಮ ಎಂ,ಎಲ್.ಎ. ಜನ ತಿಂದು ಹೋಯಿತು. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭಾಸ್ಕರ್ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ.

೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೀಜ ಕೊಟ್ಟು, ೧೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬಡ್ಡಿ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ೧೭ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಬೀಜಗಳು ಇಲ್ಲ. ಧಾನ್ಯಗಳು ಇದ್ದವು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ೭೦ ಲಕ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನೋಡಿ. ಶಂಕರಾನಂದ ಎನ್ನುವ ಎಂ. ಪಿ. ಯವರ ಎದರುಗಡೆ ಈ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಅದರೂ ಆಡರ್ ಏನೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ನನಗೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಇಲ್ಲ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ (ಜವರ್ಗಿ).—ಸನ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ; ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಉರ್ದುನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳಿದರು; ನಾನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ದವನಾದುದರಿಂದ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಖ್ಯಾತ ಕವಿ ಎಕ್ಬಾಬರವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಉರ್ದು)

ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ; ನಾವು ಇವತ್ತು ಸುಂದರವಾದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಖ ಇರಬೇಕು ; ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಸಬನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ; ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನಾಂಗ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ; ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ; ಅಂತ ಜನರನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಇವತ್ತು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ ; ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು. ಸನ್ಮಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವರಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ ; ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ತಳಹದಿ ಇದೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಲೋಹಿಯಾರವರ ತತ್ತ್ವ ಕೂಡ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ ; ಹಾಗೆ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಲಿನನ್ ಲ್ಯಾಂಪ್ ಕೂಡ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ; ರಷ್ಯಾ ಗಿ೦೧೭ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಯಿತು ; ಅಲ್ಲಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇದ್ದಾರೆಂಬುವುದನ್ನು ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಹೇಗೆ ಇದೆ ; ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೂ ಕೂಡ ಅಂತ ಒಂದು ಸೌಭಾಗ್ಯ ದೊರಕಿತ್ತು ; ಪೋಲೆಂಡ್ ಬಾರ್ಡರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎಸ್ಟೇಟು ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಗನಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ಪಾಂಡರ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಇದೆಯೋ ? ಮಾಸ್ಟ್ರೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಸ್ಪಾಂಡರ್ ಇದೆ. ಯಾವ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಾನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ; ಅವರ ಒಂದು ಜೀವನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ವರ್ಗ ಬಹಳ ಆತುರದಿಂದ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ; ತಾವು ಹಿಂದೆ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಡವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರೋ ; ಅದೇ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಹಳ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ; ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ; ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ರೈತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ ; ಇವತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ದೈನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಸ್ತುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ; ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಗುರತಕ್ಕ ಇನಿರೆ ಕೆಲಸಗಳು. ಇವತ್ತು ರೈತನಿಗೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೀತಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಆಗತಕ್ಕ ಎಡ್ವಾರ್ಡ್ ಹೆಲ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ರೈತರ ಸಂಗಡ ಕೂತು ಮಾತನಾಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣದ ಬಾಬು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒದತಕ್ಕ ಹುಡುಗರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷ ೫೦-೫೦ ಹುಡುಗರಂತೆ ಬ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಿ ; ಅವರನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯವರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರೈತನ ಮಗನಿಗೆ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ರ೫-೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾರ್ಕಸ್ ಪಡೆದು ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ; ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಪಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ಚ್‌ಗೋಸ್ಕರ ೫೦-೫೦ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ರೂರಲ್ ಓರಿಯಂಟೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಊರು ಬೇಕು ; ಈ

ಊರು ಬೇಕು ; ಅಲ್ಲಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್‌ಗಳ ಭಾವನೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಕಾರಣ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಡ್ವಿಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದು ಏನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ಬರದಂಥ ರೈತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರು ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಪಹಣಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಏಂದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಮ್ಮಾರ ಬಡಗಿ ಇವರುಗಳನ್ನು ರಸೀತಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಫಲವರ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಲಭ್ಯವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರವಿನ್ಯೂವನ್ನು ಎರಡುಪಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಿಫಿಕ್ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಸವಣ್ಣ ಗೌಡ.—ರವಿನ್ಯೂವನ್ನು ಡಬ್ಬಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಕ್ಸ್‌ಮ್‌ ಪರ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು 1956 ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ಯಾರಾದರೂ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲಾಗಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಕಡೆ ಹೋದಾಗಲಾಗಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ನಾವು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಇರುತ್ತೇವೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಡಿಯಮ್‌ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೂರಕಿದ್ದು 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಫೀಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯವೂ ನಡೆದಿತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಏರಿಯಾ ಆದ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಐ.ಸಿ.ಎ.ಆರ್. ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ರೆಕಮೆಂಡೇಶನ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದು ವೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೇಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತವೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಅಫಜಲ್‌ಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೊಸಬರೂ ಹಳಬರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮಂಡನೆಯನ್ನು ನೇರದಿಂದ ತಾವು 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಹಿತಮಾಡುವ ದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಒಕ್ಕಲಿಗನನ್ನು

ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಓಟನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಅವನಿಂದ ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಅಶ್ವ ಸನ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಓಟನ್ನು ಪಡೆದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದೇ ಅವನನ್ನು ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈಗ ಕನೇಕ ದಸ್ಯರು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ಕೇಳಿರುತ್ತಾ, ಮಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಪಂಜಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮುಂದುವರಿದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಖೃಷ್ಣ ಮೀನನ್ನ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಮಳೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಞ್ಞರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಭಾವ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ತೊಂದರೆ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಬಹುತೇಕ ಇರುತ್ತದೆ. ಶರಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೈತನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ರೈತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದ್ದೆರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಲಿಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಕಾಂಗ್ರೆ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಕಿತ್ತು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತದೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದು ಕೆಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಗಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಸ್ತೂರಿಗೆ ಎಳೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಷ್ರು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಫಲಪ್ರಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸ ಸರ್ಕಾರ ದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ವಕ್ಷಲಿಗನ ಒಂದು ಸೌಭಾಗ್ಯವನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನವಾಲ್ಯು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ವಿ. ಪತ್ತಾರ್ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೈತ ಜೀವಂತ ಇದ್ದು ದೇಶ ಜೀವಂತ ಇರುತ್ತದೆ, ರೈತ ಸತ್ತ ಎಂದರೆ ದೇಶವೂ ಸಾಯುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಸುಮಾರು 21 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ರೀತಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸುಮಾರು 20 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಇತ್ತು. ನಾವು ಈವೊಮ್ಮೆ ಸುಮಾರು 21 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅಂಶ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹೂ ಸುಮಾರು 21 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹಿತ ಈವೊಮ್ಮೆ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕೆಲವರು ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ದೊಡ್ಡ ರೈತರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಪ್ರಗತಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಅಂತಿಮ ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನದ

ಪ್ರಕಾರ ದೊಡ್ಡ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಯಾಸುಗಿರಿ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಳಿಸಿರುತ್ತಾನೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುವಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂಬ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಇದರಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ, ಪಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹಿತ ಈ ನೀರಾವರಿ ವೆಲೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಏದೊಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಮೇಲೂ ಸಹ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಂಚುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬರೇ ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಫಲ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪೂರ್ವ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕಷ್ಟ ಪುಸ್ತಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ನಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ಅಂಶ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ೭೫-೭೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಜೋಳ ೧೨೦-೧೫೦ ಇತ್ತು, ಗೋಧಿ ೧೫೦-೨೦೦ ಇತ್ತು, ಭತ್ತ ೧೪೦-೧೫೦ ಇತ್ತು, ಜಾಗರಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು ಕಾಟನ್ ಸುಮಾರು ೩೭೫ ರೂಪಾಯಿನ ವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಆದೇ ಇಂದಿನ ಧಾನ್ಯ ನೋಡಿದರೆ ಜೋಳ ೯೭-೧೧೦ ಇದೆ ಗೋಧಿ ೧೨೦-೧೩೫ ಇದೆ ರಾಗಿ ೮೦-೮೫ ಇದೆ, ಪ್ಯಾಡಿ ೯೦-೧೦೦ ಇದೆ, ಜಾಗರಿ ೮೦-೧೩೦ ಇದೆ, ಈ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರೈತ ಏನಾದರೂ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ನಮಗೆ ಏನು ತೋರುತ್ತದೆ ಎರ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದು ತೋರುತ್ತದೆ. ತಾನು ಬೆಳೆದಂಥಾ ದವಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಇಳುವರಿ ಇದೆ ಆದರೆ ತಾನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ರೈತನು ತಾನು ಯಾವುದೂ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರೈತನ ಸುಲಿಗೆ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸೆತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾವು ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಈ ಸುಲಿಗೆ ಕೋರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಪ್ರಾಫಿಟೇರ್ಸ್ ಅವರು ರೈತನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಂದ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದವಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಏಳು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ದಿನಸಿಗಳ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ರೈತ ಸುಖಿಯಾಗಿರಬಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅವನನ್ನು ಸುಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಶಃ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಲಸರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನ ಸಲುವಾಗಿಯಾದರೂ ಈ ದಿನಸಿಗಳ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ರೈತನ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸುತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿ ಈ ದಿನಸಿ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೃಷಿ ಪಾತೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಆಗಿರುವ ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಡು ರೀತಿಯ ಅರ್ಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಉದ್ಯೋಗ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು. ಅಂದರೆ, ದೇಶದ ಬಹುಭಾಗದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ವಾದ ಇನ್ನೊಂದು: ದೇಶದ ಶೇಕಡ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಜನ ತೊಡಗಿರುವ ಕೃಷಿಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಅಂದರೆ, ಕೃಷಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು, ಕೃಷಿ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ದೇಶದ ಸಮೃದ್ಧಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಕೃಷಿಬೆಳೆದರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ; ಉದ್ಯೋಗ ಬೆಳೆದರೆ ನಿರಪೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ. ಉದ್ಯೋಗ ವಿಕಾಸ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೆಹರೂ ವಾದ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಗಾಂಧಿವಾದ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ, ಯಾರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿವಾದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಕಾಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಲೆ ನೀತಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಲೆ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಬೆರೆ ನಿಗದಿಯಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕೋತ್ಪನ್ನ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ತಾರತಮ್ಯವಿರಬಾರದು. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇರೀತಿ ಭತ್ತಕ್ಕೂ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಇರಬೇಕು; ರೇಡಿಯೋಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇರೀತಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಗೂ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಔದ್ಯೋಗಿಕೋತ್ಪನ್ನ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರಲ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಅದು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದೊಂದೂ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರಲ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಟೋಪಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರೈತರು ತಲೆ ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ! ರೈತರ ತಲೆ ಅಳತೆನೋಡಿ ಟೋಪಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಟೋಪಿಯ ಅಳತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇವರು ತಲೆಯನ್ನು ತಿದ್ದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಟೋಪಿ ಸಣ್ಣದಿದ್ದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಟೋಪಿಗೆ ಒಂದಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ರೈತನಿಗೆ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ರೈತ ಬೆಳೆಯುವುದು ಅವನ ಸ್ವಯಂಶಕ್ತಿಯಿಂದ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೈತನನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೈತನ ಶಕ್ತಿಯೇ ದೇಶದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವೇ ಹೊರತು ದೇಶದ ಶಕ್ತಿ ರೈತನನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮೂರ್ಖತನದ ಅರ್ಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವನ ಸ್ವಯಂಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರತು, ದೇಶದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯೂಬರುತ್ತದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ತಾತ್ಕಿಕವಾಗಿಲ್ಲ; ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರೂಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಹುಭಾಗ, ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ೮೦-೮೫ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಯಾಂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಡೆಮಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೨೦-೨೫ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಅತ್ತ ಸಣ್ಣ ರೈತರೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇತ್ತ ದೊಡ್ಡ ರೈತರೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಚಿಸ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಶ್ರಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ; ಇವರ ಶಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಸೌಧ ನಿಂತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸುಮಾರು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ; ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಅತ್ಯಂತ ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ಗ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಘಂದಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗದವರಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡುರೀತಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದನೆಯದು ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು; ಎರಡನೆಯದು

ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೂಪದಲ್ಲಿ ದೂರ. ಸರ್ಕಾರ ಶುಸ್ಕ ಸೇರಿದವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಾಗುವುದು, ಆದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ದಿನಗೂಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಇರಬೇಕೆಂದಾಯಿತು. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೭೫ರಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ೧೦-೧೨ ರೂಪಾಯಿ ದಿನಗೂಲಿ ಹೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಬಟ್ಟರೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ನನಗೆ ತಿಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಬೇರಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಅಳವಡಿಸಿರುವ ವಿಶೇಷ ತಂತ್ರವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ, ಆತನನ್ನು ರೈತನ ಹೋಲಿಸಿ ಅವನ ಜಾತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಯಶಸ್ವಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಂತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಈ ರೈತರಿಂದ ತಮ್ಮದೇ ಆದೊಂದು ಜಾಲವನ್ನು ಇವರು ಹರಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತ ಕಡೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾವ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಆಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗದ್ದೆ ನಾಟಿ ಹಾಕುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನಾಟಿ ಮಾಡೋದು ಕಳೆ ಕೇಳೋ ದೆಲ್ಲಾ ಗುತ್ತಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಜಿಗೆ ೩-೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿ ಧಾರಣೆ ಈಗ ೨-೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇಳೆ, ಎಣ್ಣೆ, ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಹುಣಸೇಹಣು ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಇವುಗಳ ಧಾರಣೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ ? ಒಂದು ಕಡೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ, ರೈತ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಟ್ಟೆ, ಎಣ್ಣೆ ಬೆಲೆ ಏರಿತು. ರೈತ ಕಬ್ಬನ್ನು ಸೋಡಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಬೇಕು. ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ರೈತ ಸೇಂಗಾವನ್ನು ಸೋಡಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಬೇಕು. ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ದುಭಾರಿ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿ ! ಎಂಥಾ ವಿವರಾಸ ! ನಿರ್ಮಾತೃವಿಗೆ ಟೋಪಿ ಹಾಕುವ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿಮ್ಮದು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೈತನನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದವನನ್ನು ದರೋಡೆಗಾರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಜೇಬು ಕತ್ತರಿಸಿದವನನ್ನು ಜೇಬು ಗಳ್ಳನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೈತರ ಜೇಬಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೦೦-೩೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ! ಇವರೇ ಬೆಳೆಸಿರುವ ಪರಿಸರ ಇಂಥಾ ವಿಷಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

೬-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ಪಟೇಲರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ರೈತರ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವರು ಸ್ವತಃ ರೈತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕಡಲೆಕಾಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ದಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕಡಲೆ ಕಾಯಿ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಾ ಕವಚ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಸರ್ಕಲ್ ಇದೆ. ಆ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಲ್‌ನಿಂದ ರೈತರ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಟೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ರೈತರ ಪಾಕೆಟ್ ಅನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತನ ಪಾಕೆಟ್ ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆದಾರರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ನೆಹರುವಾದ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರ ಸ್ವಂತ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಗಾಂಧಿ ವಾದದ ಕಡೆ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ತೊಡಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇವರು ಚರಣಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮುಂರಾಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಮಾಡಿದ ಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿವಾದ ಮತ್ತು ನೆಹರೂ ವಾದವನ್ನು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಚರಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಬರೀ ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮೂಲಭೂತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೃಷಿ ಪಾತೆಗೆ ೧೯.೭೮.೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಜೊತೆಗೆ ಇರಬೇಕು. ಇವರಡೂ ಒಬ್ಬರ ಫೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಕೃಷಿ ಆಭವ್ಯದ್ದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕೂಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪರ್ಚೇಜಿಂಗ್ ಪವರ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಗಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೪೪ ಭಾಗ ನೀರಾವರಿ ಇದೆ. ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೩೮-೩೯ ಇದೆ ನಮ್ಮದು ೧೦-೧೨ ಭಾಗ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೩ ಕೋಟಿ ೨೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ೩೩ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ಲೀಡ್ಸ್ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ತಂದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು, ಅವರು ೪ ವರ್ಷ ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹೆಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗರ ಶೋಷಣೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಳೆದಿದೆ. ಇಂಥಾನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಬಿಡದಿದ್ದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಜೈ ಜವಾನ್, ಜೈ ಕಿಸಾನ್ ಎಂದು ಬರೀ ಫೋಷಣೆ ಆಯಿತೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲೂ ಫೋಷಣೆ ಎಂದು.

(ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಆನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದುನಿಂತು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರು.)

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತನಿಗೆ ತಲಪಬೇಕು. ಇದೂ ಬರೀ ಶ್ಯಾಂಪಲ್ ಆಗಬಾರದು, ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ಚ್ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಭಾಗ ಏನಿದೆ

ಇದು ಚೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರು ವಿಧ್ಯಾವಂತರು ಇರಲಿ ವಿಧ್ಯಾವಂತರಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಮನ್ ಸೆನ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ ಒದುಕುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವನು ತುಂಬಾಕು ಬೆಳೆದರೆ ದುಡ್ಡು ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದರೆ ದುಡ್ಡು ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಟನ್ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆವರೇಜ್ ೫೦ ಟನ್ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ನಮಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಆಷ್ವಾತ್ಥ ಪೈಪ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೩೦-೧೪೦ ರೂಪಾಯಿ ರೇಟ್ ಇದ್ದರೆ ಲಿಮಿ ರೇಟ್ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಬೆಳೆದ ಮಾಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅವರಾಧ ಎಂದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರಿಗಿಂತ ಮೀನ್ (ಕಡೆ) ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರು ಇವತ್ತು ಬಹಳ ಸಂಕಟಗಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಇವರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿರುವ ದುಡ್ಡು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಯಾವ ಮೂಲೆಗೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಒಂದು ಕಡೆ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗವಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಫ್. ಉಪ್ಪಾಳ್ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೈತ್ತೂರ್ವಕ ಪಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಮತ ಪಡೆದು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮುಂದುವರಿಯದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯದೇ ಇರುವುದು. ಈ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಬನ್ನಿ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹಸಗಗಳನ್ನೂ ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಬಸವಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು. ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಸಗಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರೈತರು ಬನ್ನಿ ಮರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ರ್ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಈ ಎರಡೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿವೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸಮಿತಿಗಳಾದ ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಎಸ್ಸಿ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ

ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ, ಅನಾಚಾರಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ, ಒಮ್ಮತದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಿನೀಚರ್ ಹೌಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೫ ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಇನ್ನು ೫ ಜನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ೫ ರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿ ನೋಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಹಕಾರಿಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಮನೆಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಸಮಿತಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಭೆ ಕಮಿಟೀಸ್ ಎಂದು ಲೇಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಾನು ಮೇಲ್ಕನೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಸದನವನ್ನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಸಾಯಂಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಕೂಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಭೆ ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು ಉಂಟು, ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಸ್ಟಾಫ್‌ನವರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಕೂಡತಕ್ಕ ಓವರ್ ಟೈಂ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಚಿವರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬೇಡಿಕೆಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ನಮಗೆ ಇಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳು ಬೇಡ, ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನಲ್ ಆಪರ್ಚುನಿಟೀಸ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರು ಬಹಳ ಸಿನ್ಸಿಯರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವರದಿಗಾರರು ಸರಿಯಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಒಂದು ಅದು ಆಗುವುದು ಒಂದು ಆಗಿ ಏನೇನೋ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಸ್ಟಾಫ್ ಸಹ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಗ್ರಿಕಲ್ ರರ್ ಫಾಲೋ ಆಫ್ ಪ್ರೈಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರ್ತಿಕ್‌ಕಲ್ಲಾಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದು, ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವಂಥ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳೆದಂಥ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಯ ಬೆಲೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಬೆಳೆದಂಥ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಗದಗ್ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ.

ಕಾಟನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ದೆಹಲಿ ಅವರು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏಕೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಲಿಲ್ಲಪೋ ಏನೋ. ಸುಮಾರು ೩-೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಆಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯೆಂದು ಇದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆಗಕೂಡದು. ಕೂಡಲೇ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದೊಕೆ ಎಂದು ಬರಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಸಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿ ಕಾಟನ್ ಟ್ರೇಡನ್ನು ಅವರು ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರೈತ ಬೆಳೆದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾಟನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವ್ಯವಸಾಯ ಹಾಗೂ ಸಂಕರೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಾಗೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾಳೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಈಗ ಸಭೆಯು ಎದ್ದು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Fifty five Minutes past six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Tuesday the 25th July 1978.